Międzynarodowa konferencja naukowa

Henryk Bereska – człowieka bycie pomiędzy

Termin konferencji: 15-17.10.2025 r.

Miejsca konferencji: Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą (Niemcy) oraz Collegium Polonicum w Słubicach (Polska)

Języki konferencji: polski, niemiecki, (ewentualnie) angielski, bez tłumaczenia symultanicznego

Termin przysyłania zgłoszeń referatów: 31.05.2025 r.

Henryk Bereska, wciąż niedoceniony tłumacz z Niemiec Wschodnich, krytyczny myśliciel, twórca podwalin pod intelektualną debatę na temat literatury polskiej w Niemczech... Pomimo niezwykle obszernego dorobku, wyróżnionego Nagrodą Transatlantyk Instytutu Książki, jego twórczość zarówno translatorska, jak i literacka jest mało znana i naukowo nadal systematycznie niezbadana.

W 2025 roku przypada 20. rocznica śmierci, a rok później 100. rocznica urodzin Henryka Bereski – jest to więc odpowiedni czas, aby w ramach konferencji naukowej pochylić się nad jego szeroko pojętą twórczością, zastanowić się nad aktualnością jego działalności w roli „cichego pośrednika w dialogu pomiędzy Wschodem i Zachodem Europy", jego roli w polsko-niemieckiej wymianie myśli naukowej oraz określić jego znaczenie dla aktualnych badań naukowych.

Konferencję otworzy wykład niemieckiego autora, dramaturga i reżysera radiowego Matthiasa Thalheima, który w latach 1992-2020 pracował jako szef działu Künstlerisches Wort w MDR Kultur w redakcji słuchowisk radiowych, spotkań autorskich, kabaretu i radia dla dzieci.

Do udziału w interdyscyplinarnej konferencji zapraszamy badaczy i badaczki literatury, kultury, języka, teatru i przekładu, jak również tłumaczy i tłumaczki literatury oraz krytyków i krytyczki przekładu. Szczególnie zapraszamy do zgłaszania referatów poruszających następujące zagadnienia:

- twórczość literacka Henryka Bereski (poezja, dzienniki, publicystyka) i jej przekłady na język polski;

- przekłady i teksty Henryka Bereski – interdyscyplinarne ujęcia, odnoszące się do języka i do uwarunkowań społeczno-politycznych (np. wpływ cenzury), refleksja nad aktualnością jego tłumaczeń;

- tłumaczenia tekstów scenicznych oraz recepcja adaptacji teatralnych Henryka Bereski wobec przemian kulturowych i społecznych w Polsce i Niemczech;

- znaczenie działalności Henryka Bereski dla transferu literatury i kultury polskiej w NRD i RFN, jego wpływ na rozwój polsko-niemieckiego dialogu kulturowego (m.in. współpraca z wydawnictwami, literatami i literatkami oraz innymi tłumaczami i tłumaczkami);

- znaczenie twórczości i szeroko zakrojonej działalności Henryka Bereski w kontekście dialogu kultur;

- związek twórczości Henryka Bereski z górnośląskim krajobrazem kulturowym: W jakim stopniu historyczne, polityczne i kulturowe konteksty Górnego Śląska znajdują odzwierciedlenie w przekładach i dziełach literackich Bereski? W jakim stopniu dzieła Bereski przyczyniają się do zrozumienia tej regionalnej złożoności?

- dwujęzyczność i wielość tożsamości Henryka Bereski oraz ich wpływ na jego twórczość i oddziaływanie;

- obecność i znaczenie twórczości Henryka Bereski w nauce, kształceniu akademickim w Polsce i Niemczech oraz w nauczaniu języków polskiego i niemieckiego jako obcego;

- spuścizna po Henryku Beresce jako źródło nowych interdyscyplinarnych i międzynarodowych kierunków badań nad jego dorobkiem oraz nowatorskich metod popularyzacji jego twórczości;

- działalność Henryka Bereski jako krytyka literackiego, jego recenzje dla wydawnictw w NRD i RFN w kontekście ich polityki wydawniczej;

- wpływ nagród na obecność Henryka Bereski w świadomości polskiej i niemieckiej.

Pozostałe informacje:

Konferencja jest organizowana we współpracy między Zakładem Translatoryki i Glottodydaktyki w Instytucie Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Wrocławskim, Fundacją im. Karla Dedeciusa, Viadrina Center of Polish and Ukrainian Studies przy Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Archiwum im. Karla Dedeciusa w Collegium Polonicum w Słubicach oraz Zakładem Dydaktyki Kultury i Mediów w Instytucie Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Pokłosiem konferencji będzie recenzowana monografia (pod red. prof. Anny Małgorzewicz, dr Małgorzaty Szajbel-Keck oraz dr Ilony Czechowskiej), opublikowana w serii Uniwersytetu Wrocławskiego „Studien zur Multikulturalität", w wydawnictwie Harrassowitz (zarówno w wersji drukowanej, jak i w open access). Selekcja zgłoszeń odbędzie się w ramach procedury podwójnie anonimowej recenzji (double-blind peer review).

Organizatorzy planują pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na realizację konferencji oraz publikację monografii.

Zgłoszenia 20-minutowych referatów (abstrakt do 2000 znaków bez wliczenia bibliografii) należy przesłać do 30 kwietnia 2025 r. poprzez poniższy formularz:

https://forms.europa-uni.de/form/alias/EUV/Bereska2025_Beitragseinreichung/

Strona projektu i konferencji:

www.europa-uni.de/kds-Bereska